

Örök főhajtás a magyar parasztságnak...



Név: *dr G. Ferenc*

Születési hely, év: *Mezőtúr, 1970.*

Szülők (név, dátumok, foglalkozás). *G. Ferenc kertész (1935-1997), J. Ilona köztisztviselő (1932-1996)*

Testvérek adatai: *nincs testvér*

Iskolák

Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem 1995 egyetemi, majd 2001 PhD fokozat

Hogyan élte meg, milyen tapasztalatai, élményei vannak a Rákosi korról? Mi vezetett 56hoz?

A Rákosi-korszakról nincs személyes élményem. A Nagymamám és Szüleim beszámolóí, a fennmaradt korabeli családi iratok adtak támpontot. Azt tudom, hogy Nagyszüleimet 1948-tól államilag üldözték, mert kulákok voltak. A hatóságok mindenféle ürüggyel azt keresték, hogy lehet őket büntetni, akár börtönbe zárni. 17 éves édesanyámnak is voltak ilyen élményei. El akarták venni az otthonukat is, ami apai nagyszüleimnél sikerült is: egy kerti kunyhóba kellett költözniük.

Szüleim akkor voltak fiatalok, tizen- és huszonévesek. A fiatalságukat úgy élték meg, hogy őket ok nélkül üldözi az állam, s nem tanulhatnak tovább, munkát sem nagyon kaphatnak. Nyomorral határos szegénység köszöntött nagyapám családjára. A templomba járás is szinte bűn lett. Azt érezték, hogy másodrangú állampolgárok lettek.

Mit csinált a forradalom alatt? Milyen következményekkel járt ez a tevékenység?

Szüleim semmit nem csináltak, Édesapám gyalog hazajött a mecseki Kővágószőlősről, ahol munkaszolgálatos katona volt. Nagyapám kiment a kollektivizált tanyáit védeni a tolvajoktól. Az 1956-os eseményeket sajnálatos, rossz emlékü időszakként említették meg.

Milyen emlékei vannak a Kádári időkről?

Nagyon vissza emlékeim vannak. Nagyapámat 1957-ben súlyosan megbotozták karhatalmisok, mert kiment védeni a volt tanyáit. Később az őseim által épített összes tanyát felrobbantották. Az egykori központi tanya helyén azóta is csak egy erdős dzsungel van.

A hatvanas évek közepétől enyhülés indult. Édesanyám 35 évesen tudott érettségit tenni. Édesapámmal 30 évesen közölték, hogy újra beiratkozhat a középiskolába, ha érettségizni szeretne, ahonnan tizenhét évesen származási / politikai okból kizárták, az érettségi előtt pár nappal. Ő ezt akkor már nem vállalta fel. Inkább folytatta életét önálló kertészként, szüleivel a megmaradt fél hektáros családi gazdaságban. Ez a munka azonban nagyon sok fizikai erőfeszítést kívánt, ami elkoptatta a szervezetét.

A megfélemlítettség érzése átöröklődött a családra, az igazságtalanságok miatti ki nem mondható feszültség szerintem ott dolgozott nagyszüleimben, szüleimben, aminek sokszor én is, mint egyetlen gyermek, kicsit kárvallottja voltam.

Szüleim későn (34, 37 évesen) ismerkedtek össze. Mind a ketten őrizték ragaszkodásukat hitükhöz, elveikhez. Szinte már deviánsnak érezték maguk a „szocialista társadalomban”, ez hozta azonban össze őket. A rendszer békülni akart, 1971-ben a családi névadó ünnepségemre még a helyi tanácselnök is kijött.

A hetvenes évek végére már apukám is „elvtárs” lett, amikor kapott valahonnan hivatalos levelet. A helyi ÁFÉSZ kertbarát szakcsoportjához csatlakozva a helyi kertészek közössége adott szakmai háttérrel. 1977-ben, amikor a saját kerti kistraktorával országos 2. díjat nyert, akkor már ki merte mondani, hogy „akkor engem is mégis emberszámba vesznek, aki korábban másodrangú állampolgár voltam”.

A Kádár-korszak második fele békés, csendes, szinte unalmas volt. Sokan érvényesültek, elfogadták a rendszert. Sok szegény ember jutott munkához, tanuláshoz, de jellemző volt az értékek nélküli züllés, a felelőtlenység kultúrája is. Az ötvenes évek emléke rá lett kenve Rákosira, és egyre inkább elhomályosodott. Az akkori időszak rémségeit el sem hitték azok, akik családjai olyat nem tapasztaltak.

Szüleim soha nem csatlakoztak az MSZMP-hez, Édesapám pedig soha nem ment tsz-be dolgozni. A kulák sors szinte identitássá vált. Legfőbb erőforrásuk a hitük volt, ami önmagában tiltotta egy ateizmust hirdető szervezethez való csatlakozást. A nyugati világról rendszeresen tájékoztunk a Szabad Európa Rádióból. A hivatalokban és az iskolákban tartott az ideológiai nevelés, a marxizmus-leninizmus hirdetése, az állampárt nyomasztó súlya. Nagyapám azonban büszkén vállalta a helyi római katolikus egyházközség világi elnökségét. Édesapám 33 évig volt az egyháztanács tagja.

Ennek ellenére édesanyám többször lett kiváló tanácsi dolgozó. Többször kapott miniszteri elismerést is szorgalmas, alapos munkája miatt. Igaz, a templomba tilos volt elmennie, mert az egyik irodai munkatársa ott kapott lakást a templom bejáratánál és jelentenie kellett, aki oda jár, a tanácselnök pedig megleckéztette azt, akit a templomban láttak. Én csak a sekrestye felől jártam hittanra és szentmisére ministrálni, mert a szüleim ezt előírták és elvárták. A tiltások és a közöny miatt azonban a templom egyre inkább kiürült.

Hogyan élte meg a rendszerváltást?

Akkor érettségiztem, amikor Nagy Imrét újratemették. Egész évben követtem az eseményeket. Felemelő érzés volt az egész családnak, végre megbukott a „kommunizmus”. Érezni lehetett azonban sokaknál a közönyt, sokan nem politikai váltást akartak, hanem csak jobb életet. Én akkor felvételiztem az egyetemre. A helyi középiskolában azt mondta az osztályfőnököm, hogy nem mehetek egyetemi felvételi előkészítőre, mert Édesapám maszek kertész, édesanyám pedig nyugdíjas köztisztviselő. Se nem munkás, se nem paraszt. Amikor elmentem az egyetemi nyílt napra, meglepődtek, hogy vidéken még ilyen begyepesedett tanárok is vannak.

A rendszerváltás utáni éveket is meghatározta még az enyhe félelem. Nem volt elég erős támogatottsága a váltásnak, a régi rendszer vezetői és az MSZMP-sek sértve érezték magukat. Édesapám is félt kicsit, nehogy visszajöjjenek megint a keményvonalasok. Még 1989-ben is volt ismerősünk, aki kulákozott. A taxisblokád, a Gorbacsov elleni puccs, stb. ezt a félelmet csak erősítette. 1956 megítélése is szinte polgárháborús emlékként jelent meg a közéletben, hiszen korábban ez 30 évig ellenforradalomnak volt minősítve.

Édesapám nem akart részt venni olyan kárpótlásban, ahol nem az eredetét adják vissza, mert ahhoz nincs jogunk. Később láttam, hogy a kárpótlásban is sokszor a szerencselovagok dőzsöltek. A rendszerváltás utáni időket sajnos meghatározta a sok szélhámós pozícióba kerülése.

Amikor 1996-1997-ben szüleim is fiatalon, 62-64 évesen meghaltak, részben igazolt orvosi gondatlanság miatt, „rákerült a pecsét” a hányatott életútjukra. Én pedig egyedül maradtam.

Hogyan őrzi és adja tovább 56 szellemi lángját:

Tisztelet az őseimnek!

Üzenet az utókorak:

Elég volt a zsarnokokból! Bárki, aki listázni, hülyíteni akarja a társadalmat és erőszakos, az ellen küzdeni kell. Ezt nem szabad soha elfelejteni! Az igazsághoz való jog nem vész el.

A többpárti versenyző polgári demokrácia a helyes út. Azok, akik megfélemlítésből, szélhámosságból, kapzsi korrupcióból akarnak politikai és gazdasági hatalmat építeni, azoktól meg kell vonni a jogot a közéletben való részvételre.

Engedély az interneten történő megjelenéshez: Igen